2.

TENTAMEN MEDICUM

INAUGURALE,

DE

ASCITE ABDOMINALI.

LIBRARY

Dr Yelloly, with
the regard & esteem
of his friend the
author.

TENTAMEN MEDICUM INAUGURALE, DE ASCITE ABDOMINALI:

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI Conſenſu,

Et Nobiliſſimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JACOBUS MAIR,

INDUS ORIENTALIS.

SOCIETAT. CHIRURGICÆ LONDINENSIS;

ET

SOCIET. REG. MED. EDIN. SODALIS.

Evoe! Attend ye Bacchanalians, ſtart at this dark train of Evils, and, amid your immodeſt jeſts, and idiot laughter,—recollect,

"*Quem Deus vult perdere, prius dementat.*"

DARWIN'S *Zoonomia.*

Ad diem 12 Septembris, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO.

TYPIS GEORGII MUDIE ET FILII.

1795.

AVUNCULO SUO DILECTISSIMO

HUGONI MACLERAITH, M. D.

QUO DUCE ET AUSPICE,

PRIMA MEDICINÆ RUDIMENTA ET PRINCIPIA EDIDICIT,
CUJUSQUE VIRES INGENII ET HUMANITAS NULLIS
AUCTORIS LAUDIBUS INDIGENT;

HOC OPUSCULUM,

UT EXIGUUM,

SED SINCERUM QUIDEM, ANIMI BENEFICIORUM, DUM,
APUD BRITANNOS, DEGIT, ACCEPTORUM, NUNQUAM
IMMEMORIS FUTURI, TESTIMONIUM:

NEC NON

VIRO PRÆSTANTISSIMO

PATRICIO HUNTER, ARMIGERO,

QUI OFFICIO PRÆFECTI, IN EXERCITU SOCIETATIS
MERCATORUM, QUÆ, APUD INDOS ORIENTA-
LES, COMMERCIUM FACIT, HONORIFICO
FUNGITUR,

OB AMICITIAM EJUS VERAM,

ET HOSPITIUM GENEROSUM, QUIBUS, DUM EDINBURGI MANSIT,
CONSTANTER USUS EST;

ET

OB CONSILIA UTILISSIMA, QUANTUM AD RATIONEM STUDIA
PROSEQUENDI ATTINET, UNDE SUMMUM PERCEPERIT
FRUCTUM, HASCE PROGRESSUS, QUEM IN ARTE
HIPPOCRATICA FECERIT, PRIMITIAS.

D. D. Cq.

AUCTOR.

TENTAMEN MEDICUM

DE

ASCITE ABDOMINALI.

LIBRARY

Auct. JACOBO MAIR.

QUO præceptis hujuſce Academiæ celeberrimæ, quæ aliquod ingenii ſui ſpecimen ab unoquoque medicinæ ſtudioſo, qui ſummos artis Hippocraticæ honores attingere cupit, exigunt, rite paream, hanc diſſertationem ea diffidentia, quæ juvenem et inexpertum decet, in vulgus edo. Quanquam nihil novitatis, quod eam commendet, habet; in ea tamen de

natura morbi agitur, qui attentionem medicorum in ſeſe merito convertit, quod et frequenter accedit, et mortalibus miſerandis, qui in eum incidunt, plurimum periculi infert. Quæ proferenda habeo, ea illa hydropis ſpecie, quæ *Aſcites* appellatur, circumſcribam.

DEFINITIO MORBI.

" Abdominis intumeſcentia tenſa, vix elaſtica
" ſed fluctuoſa."

" Aſcites abdominalis cum tumore totius ab-
" dominis æquali, et cum fluctuatione ſatis evi-
" dente" *.

HISTORIA.

Nulli ætati ſexuive parcit hic morbus; ſed plerumque in viros, ætate provectiores, et in fœminas,

* Synopſis Noſolog. Method. Cullen.

fœminas, quæ effœtæ evaſerunt, invadit. Aſcites eſt morbus modo idiopathicus, modo ſymtomaticus. Quæ cauſæ eum faciunt, eæ diverſæ ſunt. His autem ſunt accenſenda, icterus, febres intermittentes diuturnæ, aſthma, ruptura alicujus vaſis lymphatici; ullorum ex viſceribus, ut hepatis ſchirrus, qui frequentiſſime in cauſa hujuſce morbi eſt, obſtructiones; et quicquid denique quantitatem craſſamenti ſanguinis diminuere, et calorem vitalem, ad gradum inſigniter inferiorem, redigere valet. Quæ cauſæ hunc morbum protinus excitant, eæ ſunt, vel ruptura vaſorum lymphaticorum, quo in exemplo humor, qui ope tubi ex abdomine emittitur, colorem albidum habet; vel vaſa exhalantia plus humoris profundentia, quam inhalantia lymphatica rurſus poſſunt abſorbere.

Hæc hydropis ſpecies nonnunquam rapide accedit, et progreditur; deinde, in multos annos, manet, nulla ex parte augeſcens. Aliis tempo-

ribus

ribus admodum tarde appropinquat, et etiam complures anni prius elabuntur, quam ſemet ſub forma confirmata oſtendit. Quod ſignum in conſpectum primum ſeſe dat, id eſt tali, veſpere appetente, intumeſcentes, et ſpiritus difficilior. Talorum vero tumor, morbum adeſſe, minime pro certo demonſtrat; namque idem ſignum in prægnantibus, et viris ætate provectioribus, et pinguioribus, ſæpe apparet. Si vero pedes, crura et femora quoque intumeſcant, utrum morbus necne ſubſit, nequit dubitari. Hoc autem, per aſcitæ decurſum, accidere conſuevit. Præter hæc ſigna, volæ ſunt duræ et ſiccæ, et urina quantitate gradatim imminuitur, turbida fit, et magnam ſedimenti lateritii quantitatem deponit. Abdomen gradatim tumeſcit, et quo plus magnitudinis ſibi acquirit, eo magis laborioſa fit reſpiratio. Appetentia cibi deficit, et ſitis increſcit. Febris lenta ſemper ſubeſt. Facies et brachia emaciantur. Pallor prius, deinde color ſubflavus in cute apparet. His ſig-

nis

nis ingraveſcentibus, tuſſis ſicca accedit, abdomen magnopere diſtenditur, et, niſi humor ſaccis includatur, fluctuatio ejus plane percipi poteſt, una manu latus ventris leniter feriente, et altera lateri ejus oppoſito admota*. Ægrotum tentat dolor regionis epigaſtricæ acutus, et febris hectica accedit. Coma deliquiumque animi malorum ægroti miſerandi finem nonnunquam faciunt. "Tandem," inquit Sydenhamus, "cum tanta aquarum vis, intra abdominis "ambitum coerceri ulterius nequeat, impetu in "viſcera nobiliora et vitalem arcem facto, cata- "clyſmo quaſi ſubmerſus perit†."

DIAGNOSIS.

Hic morbus cum hydrope ovarii, tympanitide, hydrometra, prægnatione, et diverſis phyſconiæ ſpeciebus, confundi periclitatur.

I. *HYDROPE*

* Motherby's Dictionary.

† Sydenham. Tract. de Hydrope.

I. *HYDROPE OVARII.*—Confiteamur quidem oportet, diſcrimen hunc morbum inter et aſciten, cum ovarium quantitate humoris permagna diſtenditur, nonnunquam in primis eſſe difficile, et, multis in exemplis, aciem ingenii medicorum celeberrimorum fugiſſe. De eo minus dubitabimus, ſi tumorem, ſub initium morbi, in uno latere tantum percipi poſſe, et gradatim increſcere, donec abdomen univerſum citius ſeriuſve occupet, notaverimus. Quin etiam ſilentio non prætereundum eſt, ſpiritum non æque, ac in aſcite abdominali, eſſe difficilem.

II. *TYMPANITIDE.*—Sine ulla fere difficultate aſçiten a tympanitide ſecernere poſſumus. In hoc, nulla humoris fluctuatio percipi poteſt; ſed ſonitus tympani tantum ad aures pervenit. Super hoc argumento, celebris Van Swieten ſequentia memoriæ prodit. "In Tympanitide, "nunquam abdomen in tantam molem exten-

"ditur,

" ditur, ac in aſcite; abdomen in latera magis " compreſſum eſt anterius, autem magis pro- " minet*."

Cachexia illa in tympanitide abeſt, quæ in malis hydropicis conſtanter notabilis eſt, et ægrotus, ſpiritu ex ore anove prorumpente, multum levatur, quod in aſcite minime incidit.

III. *HYDROMETRA.*—In hac hydropis ſpecie, tumor pelve plerumque circumſcribitur, et nullo modo aſcitæ proprium refert. Quinetiam humoris fluctuatio vix percipi poteſt, menſtrua non proveniunt; et, ſi mulierculam tactui ſubjiciamus, os uteri occludi, magnitudinem ejus adaugeri, et humorem eo contineri, reperiemus. Hæc, uti ſpero, ad unum morbum ab altero diſtinguendum ſufficient.

IV. *PRÆGNATIONE.*

* Van Swieten. Comment. Boerhaave.

IV. *PRÆGNATIONE.*—Tumor mammarum, menſes ſuppreſſi, et motus fœtus hanc ab aſcite ſatis clare evidenterque dignoſcere valebunt.

V. *PHYSCONIA.*—De diverſis phyſconiæ ſpeciebus, per ſitum organorum diverſorum et affectum, et per abſentiam ſoni et fluctuationis, judicari, idque facile, poteſt.

CAUSA PROXIMA.

Inter medicos convenit, hanc vel in exhalatione adaucta, vel abſorptione diminuta, vel utraque conjuncta, conſiſtere. His adjungi poteſt ſubitanea et vera lymphaticorum, vel ductus thoracici ipſius, ruptura.

CAUSÆ

CAUSÆ EXCITANTES.

Multæ autem cauſæ, in hydrope excitando, conjunguntur. Earum potiſſimum, hoc in loco, mentionem faciemus, quæ exhalationem adaugent. Hunc effectum edit, quodcunque reditum ſanguinis ad dextrum cordis ventriculum impedit. Namque hoc plenitudinem venoſam facit, quæ in cauſa eſt, cur magna humoris ſeroſi quantitas ex exhalantibus effundatur, morbumque progeneret. Ad morbum quoque movendum conferunt variæ hepatis, lienis et glandularum meſentericarum, obſtructiones, et compreſſiones diverſæ, a ſteatomatis, et omnibus evacuationibus ſuppreſſis, proficiſcentes. Exempla non deſunt, ubi iſchuriam hydrops excepit. Et, ſingulis fere diebus, hydropes a perſpiratione ſuppreſſa, et a fluxu hæmorrhoidali cohibito, oriri videmus.

Αἱμοῤῥοΐδας ἰηθέντι χρονίας ἢν μὴ μία φυλαχθῇ κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι ἢ φθίσιν

"Hæmorrhoidas diuturnas ſananti, niſi una
"ſervetur, periculum eſt, ne hydrops aut tales
"ſuperveniant *."

Relaxatio exhalantium hunc morbum ſæpe movet, et hæc, poſt febres continuas et intermittentes, quæ ſpatium diuturnum habuerunt, ſæpe incidit. Hic omitti non debet, in primis eſſe probabile, quantitatem aquæ non modicam, hoc in morbo, ab aëre abſorberi; et conditio quidem corporis univerſa huic opinioni favere videtur. Vir, in primis ingenioſus, Dr. Darwin, multa ſummi momenti, ſuper hoc argumento, notavit, et plurimum humoris, in diabete, ab aëre abſorberi demonſtravit. Et idem in hydrope incidere opinatur †.

Contuſiones et violentia externa ad hunc morbum excitandum ſæpe conferunt. Multa hujus generis

* Sect. 6. Aphoriſm. 12. Hippocrat.

† Darwin's Zoonomia.

generis exempla, in ſcriptis celebris Doctoris Donaldi Monro, offendimus; qui etiam memoriæ prodit, Batavos ob frigus et humiditatem, quibus objiciuntur, huic morbo magnopere patere*. Inſuper probabile eſt, hydropem, quibuſdam in exemplis, a paralyſi ſyſtematis abſorbentis oriri. Ad hanc opinionem plurimum inclinat celebris Darwin.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

In his memoranda ſunt omnia, quæ debilitatem facere poſſunt, ut ſenectus, et potiſſimum nimis largæ ſanguinis evacuationes. Qui vitam inertem ſedentariamque agunt, ii ad hunc morbum proclives ſunt. Namque iis circuitus ſanguinis impeditur, et concoctio et aſſimilatio male perficiuntur. Morbi præcedentes, quales ſunt febres

* Dr Donald Monro's Treat. on Dropſy.

..es intermittentes pertinaces, et ſæpe redeuntes, ..tales ad hunc morbum pronos efficiunt. ..., ille Latinitatis medicæ fons puriſſimus, de hac re ſequentia profert. "Sæpe vero hoc "malum per ſe incipit, ſæpe alteri vetuſto mor-"bo, maximeque quartanæ, ſupervenit *."

Omnes medici una voce confitentur, uſum liquorum ſpirituoſorum immodicum eos, qui iis uti conſueverunt, ad mala hydropica pronos reddere. Hi ſyſtema corporeum plane et manifeſte debilitant, et enerve efficiunt. Fundamenta morbis hepatis gravioribus, qui aſciten nimis frequenter præcedere ſolent, ſæpe jaciunt. Pro ſeminiis quoque uſum narcoticorum, qualia ſunt, opium, thea, coffea, et affectus animum contriſtantes, habere poſſumus.

RATIO

* Celſus de Hydrope. Pringle's Diſeaſes of the Army.

RATIO SIGNORUM.

In hac opuſculi ſectione, aliqua e ſignis præcipuis recenſebimus, qualia ſunt pallor faciei et corporis univerſi, cutis ſicca, ſitis adaucta, appetentia cibi diminuta, urina parca, ſpiritus difficilis, tuſſis, ictus arteriarum mutabiles, artuum inferiorum tumores, febres; et dolores abdominis, qui ægrotum ſummo cruciatu afficiunt.

1. *Pallor faciei et corporis univerſi.*—Hic a laxitate et debilitate corporis univerſi proficiſcitur, quæ tantæ ſunt, ut ſyſtema ſanguiferum non amplius ſanguinem ad ſuperficiem corporis propellere, et igitur eam rubro colore impertiri, poſſit. Quinetiam ad idem ſignum progenerandum conferunt, poteſtates concoctionis et aſſimilationis imminutæ.

2. *Cutis ſicca.*—Hæc autem, et parca urina ſitiſque adaucta cauſam communem habere videntur;

dentur; et forſitan ab impetu humorum, præter conſuetudinem magno, ad abdomen facto, proficiſcuntur.

3. *Spiritus difficilis et Tuſſis.*—Hæc debilitati univerſæ, et aſcenſui deſcenſuique diaphragmatis, per humorem hydropicum collectum impeditis, ſine ulla dubitatione, tribui poſſunt.

4. *Ictus arteriarum mutabiles.*—Hos haud dubie faciunt, irritatio, metus et alia fortuita.

5. *Appetentia cibi diminuta.*—Ob debilitatem atoniamque corporis univerſas, et potiſſimum propter vires ventriculi tonicas imminutas, appetitus non langueſcere non poteſt, qui, a tono ventriculi idoneo validoque, ex toto pendet.

Quinetiam humor hydropicus, tanta quantitate in cavum abdominis effuſus, et vires ſyſtemati, mirum in modum, convellens, ad appetentiam

tentiam alimentorum perdendam non parum facere poteſt.

6. *Artuum inferiorum Tumores.*—Morbo recentiore, poſituræ erectæ et debilitati tribui poſſunt, quæ utræque conjunctæ ad aſcenſum ſanguinis, a partibus corporis imis, retardandum non multum non conferre poſſunt. Morbo provectiore, venæ cavæ inferiori, vel venis iliacis compreſſis, procul dubio, referri debent.

7. *Febres.*—Hæ ab irritatione corporis univerſa, et dolore per humorem effuſum facto, et forſitan a partibus hujus acribus nonnullis abſorptis, originem deducunt.

8. *Dolores abdominis, qui ægrotum ſummo cruciatu afficiunt*—Hi plerumque mortem præcedunt, et ab eroſione inteſtinorum vel imflammatione manare videntur.

PROGNOSSIS.

Affectus hydropici ſunt morbi, a magna debilitate oriundi, ſublatu difficiles, et nonnunquam inſanabiles. Igitur, hoc in morbo, eventum ejus ſemper caute præſagiamus, et, antequam ullam opinionem tradere audemus, animum ad cauſam morbi conſiderandam diligenter attendamus. Si aſcites a frigore et perſpiratione ſuppreſſis, et non ab ulla viſcerum obſtructione, vel morbo antecedente, fuerit profectus; ſi ægrotus junior ſit, et vires ei non multum convulſæ ſint; ſi non multum aquæ accumulatum ſit, et ſigna leniora ſint; cum aliqua confidentia aſſerere poſſumus, probabile eſſe, ægrotum ad ſanitatem poſſe reduci. Si vero morbus a vitio hepatis aliquo, vel qualibet viſcerum obſtructione, proficiſcatur; ſi ægrotus ætate provectior ſit; ſi dyſpnœa et tuſſis magnopere urgeant; ſi multum aquæ ſit effuſum, et ad

putredinem

putredinem vergere videatur ; ſi morbus remediis tempeſtivis et idoneis non pareat, ſed magis magiſque, cum doloribus abdominis excruciantibus et lancinantibus, increſcere pergat, eventus admodum infauſtus eſt expectandus ; namque hæc ſigna, ad ultima mox ventum iri, plane manifeſteque portendunt.

RATIO MEDENDI.

Ad partem opuſculi, quæ ſummi momenti eſt, nempe ad curationem morbi, jam pervenimus. Conſilia autem huic morbo medendi tria ſunt.

I. *Cauſas remotas tollere.*

II. *Humorem ſeroſum evacuare.*

III. *Vigorem ſyſtemati reddere.*

 I. Quantum

I. Quantum ad conſilium primum attinet, omnia, quæ ad morbum movendum conferunt, et ullo modo acceſſioni ejus favent, quam cautiſſime vitentur, qualia ſunt intemperantia, et vita ſedentaria. Affectus hepatis etiam leviſſimos, qui ſæpe aſciten præcedunt, doſibus mercurii idoneis removere conandum eſt.

II. Quod ad conſilium ſecundum pertinet, ei in primis accommodantur emetica, purgantia, diuretica, ſudorifica, ſialogoga, et paracenteſis.

1. *Emetica.*—Uſus autem eorum, hoc in morbo, ab effectibus vomitionis ſpontaneæ bonis, qui, in malis hydropicis, ſæpe fuerunt notati, profectus fuiſſe videtur. Stimulus quidem et irritatio, qnibus vaſa abſorbentia afficiunt, non nihil proficere poſſunt. Aliqua ex emeticis lenioribus, qualia ſunt ipecacuanha et ſcilla, aliquando, cum commodo, præſcribi poſſunt. Has ſummis laudibus effert vir, jure celeberrimus, Doctor

Doctor Home, et uſum earum optimos effectus edidiſſe affirmat *. Hoc tamen e memoria medicis nunquam excidat, eas in uſum nunquam revocari debere, cum aliquid proclivitatis ad hæmorrhagiam vel apoplexiam detegi poteſt.

2. *Purgantia.*—Hæc, ob evacuationem partis ſanguinis ſeroſæ, quam faciunt, huic morbo optime accommodari videntur. In draſtica et leniora cathartica dividuntur. Ad illa pertinent, elaterium, ſcammonium, gambogia, helleborum; et ad hæc ſales medii, chryſtalli tartari, ſenna, manna, tamarindi, et pruna.

Effectus horum catharticorum leniorum, in vitiis hydropicis, non magni æſtimandi ſunt; namque alvum tantum leniter movent. Cæterum effectus feliciſſimos ab elaterio, cum recens præparatur, oriri vidi. Unum ejus granum catharſin violentam facit, et vere mirabile eſt

videre

* Home Clinical Experiments.

videre et notare, quantum, brevi temporis ſpatio, ad tumores permagnos diminuendos poſſit conferre. Uſus ejus vero ægrotantis viribus accommodandus eſt; et una cum eo dari poteſt electuarium, e partibus corticis Peruviani cremoriſque tartari æqualibus compoſitum, cui nonnihil nucis moſchatæ accedere debet. Hoc quater vel quinquies, ſingulis diebus, cum infuſo baccarum juniperi, vel eo liquore, qui *Gin punch* appellatur, pro potione communi, adhibeatur. Viri clari Hoffmanus, Junkerus, et Vogelius, quanti elaterium æſtiment, aperte affirmarunt. Hoc tantum de eo adjiciam, quod in noſocomiis Londinenſibus, in curatione hydropis, in uſum ſæpiſſime revocari ſolet.

3. *Diuretica.*—Inter omnes medicos hodie, ex toto, convenit, nulla medicamenta in hydropem æque, ac diuretica, poſſe. Adhibita vires ægroto non convellunt, et, in longum temporis ſpatium, data nihil debilitatis inſignis progignunt. De

his

his ſequentia eruditus et ingenioſus Gregorius tradit. “ Jure igitur, dolemus, remediorum, “ quæ diuretica audiunt, effectus tam ambiguos “ eſſe, ut nemo medicus polliceri poſſit, ſe ægro “ cuiquam, per ulla medicamenta, urinam eſſe “ moturum ; ſæpe enim quæ validiſſima haben- “ tur, urinam ne minimum quidem movent” *.

In claſſe diureticorum tradenda, chryſtallos tartari, ſcillam, colchicum autumnale, allium, digitalem, cantharides, et nicotianam memorabimus.

1. *Chryſtallos Tartari.*—Hoc medicamentum cum ſucceſſu proſperrimo a nupero et excellentiſſimo Doctore Hope fuit adhibitum. Id plurimi æſtimat, et magnopere laudat vir ingenioſiſſimus.

Dr.

* Gregory Conſpect. Med. Theoret.

Dr. Home, et per experimenta indubitabilia quidem, vires diureticas, non modicas, ei ineſſe confirmavit.

2. *Scillam.*—Hæc, per ſpatium temporis diuturnum, pro diuretico efficaciſſimo fuit habita. Vires ejus, ſi cum mercurio fuerit conjuncta, multum augentur. Nauſeæ, quam ſcilla excitare ſolet, optime occurrit extractum gentianæ, iis adjunctum, quod a viro erudito et ingenioſo Doctore Duncanó plurimum laudatur.

3. *Colchicum Autumnale.*—Hoc medicamentum a Doctore Stork, Viennenſi, magnopere celebratur, et, in oxymelle conficiendo, potiſſimum, ut diureticum, adhibetur.

4. *Allium.*—Hoc poteſtates diureticas, magnas, poſſidere fuit exiſtimatum. Hodie vero in uſum rariſſime revocari ſolet.

4. *Digitalem.*

5. *Digitalem.*—Hæc eſt medicamentum potentiſſimum, et caute adhiberi debet. Exempla non deſunt, ubi quantitate duorum granorum adhibitum exitio manifeſtiſſimo fuit. Hoc medicamentum, ob laudes, quibus a Doctore Withering fuerit ornatum, in praxin communem fuit receptum. Id Doctor Darwin, multis in exemplis, præcepit, cum ſucceſſu, uti videtur, proſpero, et formulam ſubſequentem adhibet.

" He boils four ounces of freſh green leaves
" from two pints to one pint, and adds to the
" ſtrained fluid two ounces of vinous ſpirit. Of
" this decoction one large ſpoonful was general-
" ly given early in the morning, in dropſical
" caſes, and repeated every hour, till the pa-
" tient had taken from three to eight or nine
" ſpoonfuls, or till ſickneſs was induced or ſome
" other diſagreeable ſenſation*." Hoc medicamentum viſum afficit, vertiginem movet, et pulſus

* London Med. Tranſ. Vol. 3.

ſus arteriarum inſigniter diminuit. Vir clarus Doctor Withering notavit, digitalem in hiſce conſtitutionibus corporeis, ubi pulſus arteriarum debiles ſunt, et intermittunt, ubi vultus palleſcit, et labia liveſcunt, plurimum prodeſſe. Quin-etiam memoriæ prodit, nihil opis fere in hiſce hominibus, quibus fibræ tenſæ ſunt, adferre ſolere. *.

6. *Cantharides.*—Hoc medicamentum, in praxi hodierna, raro adhibetur, et in veſicam uriniferam potius, quam in renes, agere videtur.

7. *Nicotianam.*—Hæc, uti Doctor Fowler teſtatur, remedium in curatione hydropis efficaciſſimum eſſe videtur. Vir clarus notat, infuſum nicotianæ vertigine levi ſtipari, et effectus ejus diureticos huic, pro rata ratione, reſpondere. In functiones vitales, vix ex ulla parte, agere videtur †.

8. *Diaphoretica.*

* Withering on Digitalis.

† Fowler on Tobacco in Dropſies.

8. *Diaphoretica.* — " Evocandus eſt ſudor," inquit Celſus, " non per exercitationem tan- " tum, ſed etiam in arena calida, vel laconico; " vel clibano, ſimilibuſque aliis *." Maxime ſunt utiles naturales, et ſiccæ ſudationes. Sudorifica hodie, in curatione hydropis, rarius adhibentur. Prodeſſe poſſunt, cum morbus a perſpiratione ſuppreſſa proficiſcitur. Diuretica vero, ob rationes ſupra comprehenſas, illis anteponenda ſunt.

9. *Sialogoga.*—Sub hoc capite memorare poſſumus mercurium, ut præcipuum, qui maxime prodeſt, cum morbus ab hepate, obſtructione vel ſchirro laborante, proficiſcitur.

10. *Paracenteſis.*—Hæc humores, qui cavo abdominis comprehenduntur, efficaciſſime evacuat, et ſummam levationem organis vitalibus, motum iis liberum et naturalem comparando, conciliat;

* Celſus de Hydrope.

et indicari videtur, cum nonnulla e remediis potentiſſimis nihil omnino profecerunt. Hæc operatio potiſſimum commendatur, cum aqua, in duplicatione peritonæi, ſedet.

III. *Vigorem ſyſtemati reddere.* Hoc præſtare poſſunt remedia tonica, diæta et exercitatio.

1. *Remedia tonica.*—Sub hac claſſe comprehendi poſſunt, ut præcipua, varia e cortice Peruviano, et chalybe præparata; quibus addi poſſunt nonnulla amara, ut radix gentianæ, lignum quaſſiæ, et radix colombo. Hæc potiſſimum ventriculum tono impertiuntur.

2. *Diæta.*—Hæc e cibo animali, cui quantitas vini vetuſti generoſi accedere debet, conſtituatur.

3. *Exercitatio.*—Melius facere non poſſum, quam verba viri ornatiſſimi Doctoris Gregorii citare,

citare, qui, modo ſequente, ſuper hoc argumento, differit :—" Corporis quoque exercitatio, ratione haud obſcura, ſtimulum ei impertit, ſatis validum, et in quibuſdam morbis utiliſſimum, aliiſque omnibus, quotquot cogniti fuerint, ſtimulis plane anteponendum. Hoc imprimis verum eſt, ſi quando motus ſanguinis, variis de cauſis, præter naturam, languet, et functiones quædam, ab illo pendentes, ſecretio præſertim atque excretio, per cutem, et interdum per renes, ſimul deficiunt. Neque profecto defuerunt exempla, ubi poſtquam iſtud vitium eo uſque proceſſiſſet, ut hydrops plane inſtaret, vel jam ingraveſceret, omniſque igitur valetudo, in ſummo verſaretur diſcrimine, per ſtimulum idoneæ et crebræ exercitationis ſanguinis motu rite expedito, hydrops fugatus fuerit, et ægri penitus convaluerint *."

Antequam

* Conſpect. Med. Theoret.

Antequam hujuſce opuſculi finem facio, de quodam ſingulari, a Doctore Darwin memoriæ prodito, meminero. Ille notat ſe quoſdam aſcitæ caſus vidiſſe, qui, per acceſſionem inſaniæ fortuitam, in tempus levati ſunt. Ille ſibi in animum induxiſſe videtur, actionem facultatis ſenſorii voluntariæ adauctam ſyſtema abſorbens affeciſſe, et igitur levationem ægrotanti comparaviſſe *.

* Darwin's Zoonomia.

FINIS.